Финансирано од Европска Унија

Ко-финансирано од Шведската агенција за меѓународна соработка и развој

Sweden Sverige

„Активистички вовед во ГАП III“

Оваа содржина е овозможена во рамки на проектот:

„Унапредување на родовата еднаквост во рамки на пристапните процеси кон ЕУ“

финансиран од Европската Унија и
Шведската агенција за меѓународна соработка и развој

Имплементиран од:

REACTOR research in action · Kosovo Women's Network · KVINNA TILL KVINNA · Albanian Women Empowerment Network AWEN · PRAVA ZA SVE · WOMEN'S RIGHTS CENTER / CENTAR ZA ŽENSKA PRAVA

Дел од слајдовите се во сопственост на Европската Комисија и содржат визуелни елементи што ѝ припаѓаат

European Commission

ЕУ акциски план за родови прашања III

EU GENDER ACTION PLAN III

GAP III

(2021-2025)

Амбициозен план за родова еднаквост и зајакнување на жените во екстерното делување на ЕУ

International Cooperation and Development

Финансирано од Европска Унија

Ко-финансирано од Шведската агенција за меѓународна соработка и развој

Sweden Sverige

ГАП (Gender Action Plan = Акциски план за родови прашања)

- е документ која ја насочува работата на Делегациите на ЕУ и Европските сервиси за надворешна акција (European External Action Services)
- Дефинира како ќе се програмира помошта на ЕУ (ИПА) како и политичкиот дијалог во нашата земја

Преку ИПА програмирањето и политичкиот дијалог, ЕУ (ЕУД) треба да придонесе кон целите содржани во ГАП 3

Програмирањето и политичкиот дијалог се фокусирани на реформите во државата кои треба да се случат во процесот на приближување кон ЕУ

Имплементирано од:

REACTOR research in action

KVINNA KVINNA

AWEN Albanian Women Empowerment Network

PRAVA ZA SVE

WOMEN'S RIGHTS CENTER
CENTAR ZA ŽENSKA PRAVA

Финансирано од Европска Унија

Ко-финансирано од Шведската агенција за меѓународна соработка и развој
Sweden Sverige

Зошто ГАП (3) е важен за женските организации

- ГАП 3 е ЕУ документ што може да помогне при застапувањето на национално ниво. Вклучувањето во процесите на ГАП 3 е важно за земјите и за сите национално засегнати страни.
- ЕУ е партнер на државата во нејзините процеси на доближување кон ЕУ.
- ЕУ е партнер и на граѓанските организации и може да даде политичка поддршка во процесите на застапување.
- ГАП 3 е „дополнителна алатка“ за застапување за граѓанските организации што, за разлика од ГАП 2, не е изолиран документ и ги зема предвид останатите релевантни и сродни документи /стратегии.

Имплементирано од: REACTOR research in action, Kosovo Women's Network, Kvinna till Kvinna, AWEN, PRAVA ZA SVE, Women's Rights Center

Финансирано од Европска Унија

Ко-финансирано од Шведската агенција за меѓународна соработка и развој

Sweden Sverige

Преглед на ГАП III

ГАП III

- Заеднички комуникациски документ
- Заеднички интерен работен документ (рамка за мониторинг)
- Усвоен на 24 ноември 2020

УСОГЛАСУВАЊЕ СО:

- ЕУ приоритети, стратегии и политики
- Стратегијата за родова еднаквост 2020-2025
- Акцискиот план ЖМБ 2019-2024
- Стратегијата за ЛГБТИК еднаквост 2020-2025
- Стратегиите за човекови права, демократија

КОНСУЛТАЦИИ:

- Насочено консултирање на засегнати страни
- Вебинари со ЕУ делегации, земји членки, агенции на ООН
- Онлајн консултации со ГО

ЗЕМАЊЕ ВО ПРЕДВИД:

- Осврт на Пекинг + 25
- Генерација еднаквост (Комисија за статусот на жените, 65-та CSW)
- 2030 Агенда, ЦСР5
- Резолуција на Советот за безбедност 1325 за жени мир и безбедност (ЖМБ) +20

ИНКОРПОРИРАЊЕ ЛЕКЦИИ:

- Научени лекции од имплементацијата на ГАП II,
- Наоди од Родовата евалуација (2010-2018)
- COVID 19 влијанија/ опоравување

Имплементирано од: REACTOR research in action; Kosovo Women's Network; KVINNA TILL KVINNA; AWEN Albanian Women Empowerment Network; PRAVA ZA SVE; WOMEN'S RIGHTS CENTER / CENTAR ZA ŽENSKA PRAVA

Финансирано од Европска Унија

Ко-финансирано од Шведската агенција за меѓународна соработка и развој

Sweden Sverige

ГАП III е заеднички интерен работен документ (ИРД)

- **Што:** Институционални и стратешки цели и индикатори на ЕУ
- **Кога:** Известување на годишна основа
- **Кој:** одговорноста за имплементација паѓа на Европската Комисија (ЕС), ЕСДН (EEAS) и ДЕУ.
- Земјите членки на ЕУ се поканети да ги користат и да известуваат со цел зајакнување на заедничките напори.

ИРД дел I

Институционални и стратешки цели и индикатори на ЕУ

ИРД дел II

Цели и индикатори за ГАП III тематски области за делување

- **Што:** цели и „клучни тематски индикатори за мерење на резултати" врамени во мониторинг системот што се користи за Националните планови за имплементација (CLIPs)
- **Кога:** 2023 и 2025.
- **Кој:** ЕК (ЕС) и ЕСНД (EEAS)
- Земјите членки на ЕУ се поканети да ги користат и да известуваат со цел зајакнување на заедничките напори.

Имплементирано од: REACTOR research in action, KVINNA TILL KVINNA, AWEN, PRAVA ZA SVE, WOMEN'S RIGHTS CENTER CENTAR ZA ŽENSKA PRAVA

Финансирано од Европска Унија

Ко-финансирано од Шведската агенција за меѓународна соработка и развој

Sweden Sverige

Петте СТОЛБОВИ на ГАП III

1

поефективно делување за родова еднаквост и зајакнување на жените (РЕЗЖ)

Цел: 85% (G1-G2)

2

заедничко **стратешко ЕУ делување** на мултилатерално, регионално и државно ниво.

Координација и соработка

3

шест **клучни области** на делување:

Насилство/ СРЗП/ Економски и социјални права/ Учество и лидерство/ ЖМБ / Зелено и дигитално

4

ЕУ води преку пример за **родово одговорно и родово балансирано лидерство**

5

отчетност

Поедноставно известување за резултатите, повеќе комуникација

Имплементирано од: REACTOR research in action, Kosovo Women's Network, KVINNA TILL KVINNA, AWEN Albanian Women Empowerment Network, PRAVA ZA SVE, WOMEN'S RIGHTS CENTER CENTAR ZA ŽENSKA PRAVA

Финансирано од Европска Унија

Ко-финансирано од Шведската агенција за меѓународна соработка и развој

Sweden Sverige

Столб 3: клучни тематски области на делување

Ослободување од сите форми на родово-базирано насилство

Унапредување на сексуалното и репродуктивното здравје и правата

Зајакнување на економските и социјалните права и зајакнување на девојчињата и жените

Унапредување на еднакво политичко учество и лидерство

Интегрирање на агендата за жени, мир и безбедност

Предизвици и можности за зелена транзиција и дигитализација

Имплементирано од: REACTOR research in action, Kosovo Women's Network, KVINNA TILL KVINNA, AWEN Albanian Women Empowerment Network, PRAVA ZA SVE, Women's Rights Center / Centar za ženska prava

Финансирано од Европска Унија

Ко-финансирано од Шведската агенција за меѓународна соработка и развој

Sweden Sverige

Столб 1: Ефективност на делувањето на ЕУ за РЕЗЖ

Клучни принципи за справување со коренот на проблемите

- Родово трансформативен пристап
- Интерсекционалност
- Пристап заснован на права

Трократен стратешки пристап

- Политички дијалог
- Родова интеграција
- Таргетирани акции

Критериуми за оценување напредок

- **Родова анализа** на државно и секторско ниво
- Родово сензитивни и родово разделени индикатори
- Обмислено резонирање/силни аргументи доколку одредена акција не би придонела за родова еднаквост

Клучни цели за имплементацијата

- 85% G1 + G2 до 2025
- Најмалку една G2 родово-трансформативна акција и еден дијалог на високо ниво

Имплементирано од: REACTOR research in action, Kosovo Women's Network, Kvinna till Kvinna, AWEN, PRAVA ZA SVE, Women's Rights Center / Centar za ženska prava

Финансирано од Европска Унија

Ко-финансирано од Шведската агенција за меѓународна соработка и развој

Sweden Sverige

Национален план за имплементација
(CLIP – *Country Level Implementation Plan*)

- Секоја ЕУ делегација мора да подготви план за имплементација на ниво на држава (CLIP) кој ќе ја насочува имплементацијата на ГАП III на национално ниво.
  - Ревизија по потреба, детално ажурирање во 2023, паралелно со известувањето за ГАП III
- Финализација до крај на јули 2021, потпишан од шефот на делегацијата.
- Договорен со/одобрен од земјите членки на ЕУ
- Јавно достапен

Имплементирано од:

Финансирано од Европска Унија

Ко-финансирано од Шведската агенција за меѓународна соработка и развој

Sweden Sverige

Национален план за имплементација (CLIP)

- CLIP усогласен со повеќегодишната индикативна програма (MIP)
  - Во Северна Македонија - **ИПА III** и петте можности за финансирање (тематски прозорци).
- Планот треба да се основа на:
  - **Родова анализа** која ќе ги идентификува клучните проблеми (нов или свежо и соодветно ажуриран Родов профил на земјата)
  - **Консултации** (со институции, земји членки на ЕУ, ЕУ тела, други развојни тела, граѓанско општество)
  - Каде што е можно, **усогласување** со национални политики и **приоритети**

Имплементирано од: REACTOR research in action, Kosovo Women's Network, Kvinna till Kvinna, AWEN Albanian Women Empowerment Network, PRAVA ZA SVE, Women's Rights Center / Centar za ženska prava

Финансирано од Европска Унија

Ко-финансирано од Шведската агенција за меѓународна соработка и развој

Sweden Sverige

ИПА III „прозорци“ и ГАП III Тематски области

1. Владеење на правото, основни права и демократија

2. Добро владеење, усогласување со *acquis*, стратешка комуникација, добрососедски односи

3. Зелената агенда и одржлива конективност

4. Компетитивност и инклузивен раст

5. Територијална и прекугранична соработка

- Ослободување од сите форми на родово-базирано насилство*
- Промовирање на сексуално и репродуктивно здравје и права
- Унапредување на еднакво учество и лидерство*
- Предизвици и можности за зелена транзиција и дигитализација*
- Зајакнување на економските и социјалните права и зајакнување на девојчињата и жените*
- Интегрирање на жени, мир и безбедност агендата*

***се вкрстуваат низ повеќе можности за финансирање.**

Имплементирано од:

Финансирано од Европска
Унија

Ко-финансирано од Шведската
агенција за меѓународна соработка
и развој

Што подразбира секоја тематска област?

Специфични тематски цели (или како можеме да се повикаме на овие области во активистички и/или застапувачки цели)

Имплементирано од:

Финансирано од Европска Унија

Ко-финансирано од Шведската агенција за меѓународна соработка и развој

ГАРАНТИРАЊЕ СЛОБОДА ОД СИТЕ ФОРМИ НА РОДОВО ЗАСНОВАНО НАСИЛСТВО

Специфични тематски цели:

1. Легислатива и нејзина ефективна имплементација

2. Жените, мажите, девојчињата и момчињата со сите нивни различности се носители на промени

3. Зголемен и подобрен пристап до услуги

4. Пристап до социо-економска и психолошка поддршка за жртвите на трговија со луѓе

5. Безбедна и квалитетна хуманитарна помош

6. Учество на женските организации во ставање крај на СН/РБН

7. Собирање на податоци

Имплементирано од:

Финансирано од Европска Унија

Ко-финансирано од Шведската агенција за меѓународна соработка и развој

Sweden Sverige

ПРОМОЦИЈА НА СЕКСУАЛНИ ПРАВА И РЕПРОДУКТИВНО ЗДРАВЈЕ

Специфични тематски цели:

Овозможувачки правен, политички и социјален контекст во кој жените и девојчињата со сите нивни различности ќе имаат пристап до квалитетно сексуално и репродуктивно здравје и услуги и нивните права ќе бидат загарантирани

Подобрен пристап до сервиси за сите, вклучително сервиси за планирање на семејство, и сервиси за информирање и едуцирање од областа на сексуалните и репродуктивните права

Имплементирано од: REACTOR research in action, Kosovo Women's Network, KVINNA TILL KVINNA, AWEN Albanian Women Empowerment Network, PRAVA ZA SVE, Women's Rights Center / Centar za ženska prava

Финансирано од Европска Унија

Ко-финансирано од Шведската агенција за меѓународна соработка и развој

Sweden Sverige

ПРОМОВИРАЊЕ НА ЕДНАКВО УЧЕСТВО И ЛИДЕРСТВО

Специфични тематски цели:

Овозможувачки услови за еднакво учество на позиции со моќ на одлучување

Подобрен пристап до правда за заштита на граѓанските и политичките права

Женските организации и други организации кои работат во областа на родовата еднаквост работат слободно и се законски заштитени

Правични норми и шеми на општествено однесување кои промовираат еднакво учество и лидерство

Имплементирано од: REACTOR research in action, Kosovo Women's Network, KVINNA KVINNA, AWEN, PRAVA ZA SVE, Women's Rights Center / Centar za ženska prava

Финансирано од Европска Унија

Ко-финансирано од Шведската агенција за меѓународна соработка и развој

Sweden Sverige

ЗЕЛЕНА ТРАНЗИЦИЈА

Специфични тематски цели:

Зголемено учество на жените и девојчињата, со сите нивни различности, во процесите на донесување одлуки за животната средина и климатските промени

Родово-одговорни стратегии и договори

Жените, мажите, девојчињата и момчињата, со сите нивни различности, кои се справуваат со климатските промени и ја зачувуваат природната животна средина, се препознаени и вреднувани

Пристап до работни места, претприемнички можности, и алтернативни извори на приходи во зелената економија.

Имплементирано од: REACTOR research in action · Kosovo Women's Network · KVINNA KVINNA · AWEN Albanian Women Empowerment Network · PRAVA ZA SVE · Women's Rights Center / Centar za ženska prava

Финансирано од Европска Унија

Ко-финансирано од Шведската
агенција за меѓународна соработка
и развој

ДИГИТАЛИЗАЦИЈА

Специфични тематски цели:

- Еднакво учество во креирање политики и донесување одлуки за дигиталниот свет
- Јавна дигитална писменост
- Еднаков пристап до приуштлив и безбеден брз интернет
- Еднакво и целосно учество во дигиталната економија

Имплементирано од:

Финансирано од Европска Унија

Ко-финансирано од Шведската агенција за меѓународна соработка и развој

Sweden Sverige

ПРОМОВИРАЊЕ НА ЕКОНОМСКИ И СОЦИЈАЛНИ ПРАВА И ЗАЈАКНУВАЊЕ НА ЖЕНИТЕ И ДЕВОЈКИТЕ

Специфични тематски цели:

- **Зголемен пристап за жените, со сите нивни различности, до пристојна работа**
- **Зголемен пристап за жените, со сите нивни различности, до финансиски услуги и продукти**
- **Подобрен пристап до управувачки и лидерски позиции во социјалните и економските сектори и форуми**
- **Подобрена регулативна рамка за еднаков пристап до услуги за превентивна, куративна и рехабилитативна грижа за здравјето**
- **Подобрена политичка и законска рамка и пристап за услуги за грижа**
- **Пристап до претприемнички можности**
- **Намалување на родовите разлики во образовните процеси и доживотно учење**

Имплементирано од:

Финансирано од Европска Унија
Ко-финансирано од Шведската агенција за меѓународна соработка и развој
Sweden Sverige

ВКЛУЧУВАЊЕ НА АГЕНДАТА „ЖЕНИ, БЕЗБЕДНОСТ И МИР“

Превенција	Заштита	Олеснување и закрепнување
Учество*	Родово унапредување*	Водење преку давање пример*

*принципи на хоризонтално ниво

Имплементирано од: REACTOR research in action, Kosovo Women's Network, KVINNA TILL KVINNA, AWEN Albanian Women Empowerment Network, PRAVA ZA SVE, Women's Rights Center / Centar za ženska prava

Финансирано од Европска Унија

Ко-финансирано од Шведската агенција за меѓународна соработка и развој

Прашања од интерес (ГО)

- Кои родови нееднаквости што постојат во Северна Македонија, поврзани со тематските и специфичните цели на ГАП III, се клучни за земање предвид, односно **кои треба да бидат приоритетите на ЕУ** во адресирање на родовите прашања во земјата?
- Кои можности постојат за вклучување на граѓанското општество во имплементацијата на ГАП III, вклучително и во планирањето, имплементацијата, мониторингот и евалуацијата на програмите поврзани со ГАП III?
- Во кои области сметате дека им е потребна најголема поддршка на женските граѓански организации и организациите кои се работат на унапредување на родовата еднаквост?

Имплементирано од:

Финансирано од Европска Унија

Ко-финансирано од Шведската агенција за меѓународна соработка и развој

Sweden Sverige

Ви благодариме!

За сите дополнителни прашања и соработка во врска со консултациите или ГАП 3, пишете ни на:

info@reactor.org.mk

Имплементирано од: